

We zijn pas klaar als man en vrouw gelijk zijn

Het is een misverstand dat individualisering van het feminisme de emancipatie van vrouwen vooruit helpt.

Tessel Veneboer is studente Taal en Letterkunde in Brussel 29 september 2015

Beeld thinkstock

Veerle Weustink schrijft (O&D, 26 september) dat je een feminist bent als je jezelf als zodanig ziet. Zij betoogt dat als je jezelf beschouwt als feminist, dat dat al heel wat is. Het geeft aan dat je in je denken en handelen bekommert om de positie van de vrouw, zelfs als je tegelijkertijd toegeeft aan maatschappelijke normen die de vrouw onderdrukken.

Op deze manier ligt de focus op het individu, jij als feminist prijst jezelf gelukkig dat je je bewust bent van de kloof tussen man en vrouw. Door echter enkel het feministische probleem te erkennen, is het onmogelijk de positie van de vrouw in de maatschappij daadwerkelijk te versterken.

Bovendien loopt men het gevaar de onderdrukte positie van de vrouw in het algemeen niet genoeg ter discussie te stellen, wanneer de nadruk op het individu ligt.

Individuele bevrijding

Tegenwoordig wordt er vooral gestreefd naar individuele bevrijding: kunnen doen, dragen en zeggen wat je wil. Dit is deels te danken aan onze post-feministische samenleving (vrouwen werden onderdrukt, het feminisme kwam, nu zijn vrouwen bevrijd). Het gevoel heerst dat we het feminisme voorbij zijn.

Doordat het collectieve doel grotendeels verwezenlijkt zou zijn, is er ruimte om ons op onze individuele problematiek te focussen. Hierdoor wordt het gevaar groot dat we het nog niet bereikte collectieve doel, de vrouw aan de man gelijkwaardig maken, uit het oog verliezen.

Weustink noemt Beyoncé als succesvolle, zelfverzekerde vrouw een feminist. Van feminist Beyoncé kunnen we inderdaad zeggen dat zij bevrijd is van de onderdrukte positie van de vrouw, omdat ze economisch onafhankelijk is en als individu serieus genomen wordt. Beyoncé heeft het feminismedebat enorm aangewakkerd en dat is goed. Maar tegelijkertijd geeft ze meisjes het voorbeeld dat ze zich sexy moeten profileren om succesvol te zijn. Het gevolg is dat er een bepaald beeld ontstaat van hoe deze vrije, moderne vrouw eruit moet zien. Alleen door je te conformeren aan deze reeds geaccepteerde maatschappelijke norm kun je een echt vrije vrouw zijn. Hierdoor spiegelt de vrouw zich aan een onhaalbaar beeld.

Tessel Veneboer

Emancipatoir streven

Feminisme is een emancipatoir streven, het doel is om de vrouw in het algemeen een (aan de man) gelijkwaardig wezen te maken. Feminisme zoals Beyoncé het voorstaat geeft geen impuls aan een maatschappelijke verandering die voor de 'gewone vrouw' belangrijk is. Hoewel zij zichzelf feminist noemt en bepaalde onderdrukingspatronen van de vrouw problematiseert, houdt zij in stand dat vrouwen zichzelf als seksueel object zien in plaats van als mens. Als Beyoncé echt een rolmodel voor feministen zou zijn, zou ze zichzelf niet moeten seksualiseren, aangezien het gevolg is dat andere vrouwen denken daarnaar te moeten leven.

Door feminisme te individualiseren, verdwijnt feminisme als een collectieve beweging. Een emanciperend feminisme moet niet de kracht van individuele vrouwen centraal stellen, maar laten zien hoe vrouw en man in wezen niet anders zijn en dus op basis van dezelfde standaarden behandeld moeten worden. Individuele vrouwenbevrijding is een pleister op de open wond van de onderdrukking van de vrouw.